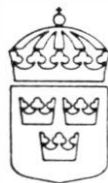

Motion till riksdagen

1987/88:Ub371

av Rune Rydén m. fl. (m, fp, c)
om ökad användning av ordet riktlinjer i
läroplansspråket

Mot.
1987/88
Ub371–378

Ett av de vanligaste orden i läroplanen för grundskolan (Lgr 80) är ordet mål.

I mordet mål ligger en positiv värdering för den som förunnas glädjen att kunna konstatera att han nått målet. En förutsättning för detta är att målet kan definieras klart och entydigt. Ingen startar en orienteringslöpning utan vetskap om att det finns ett på metern när angivet mål.

Utbildningen i skolan kan liknas vid en orientering utan väldefinierade mål. Visst kan man exempelvis säga att alla skall lära sig läsa och skriva och att alla skall kunna multiplikationstabellen. Men vi vet att alla inte kan det. För dem ger talet om ett mål endast modlöshet inför en till synes hopplös uppgift.

Att i tid och otid tala om skolans mål utan att klart och entydigt kunna definiera vad man menar skapar stress, olust och till slut resignation.

Användningen av ordet mål bör därför starkt reduceras och i stället bör ordet *inriktning* prioriteras.

Därmed för man in ett dynamiskt begrepp i utbildningen som markerar följsamhet med samhällsutvecklingen och kanske "spjutspetsen mot framtiden".

Skolan har inget för en gång givet fast uppställt mål. Däremot skall verksamheten där ha en *inriktning* som verkar i överensstämmelse med de intentioner som legat till grund för beslut i riksdag och regering – beslut som sällan låter sig översättas i klart angivna mål. Genom att byta ut ordet mål mot *inriktning* kan vi få en utbildning som styrs av och blir följsam gentemot de behov som successivt uppstår.

Rent psykologiskt är säkert ett sådant byte eftersträvansvärt. Ordet *inriktning* är mer skolledar-, lärar- och elevvänligt än ordet mål. Redan i utredningen om skolans inre arbete (SIA) anfördes följande i samband med diskussionen om lärarnas arbetstillfredsställelse: "Målens ambitionsnivå är den faktor som främst angetts om störningskälla. Det är uppenbart att ordet mål har en olycklig psykologisk verkan. Dess innebörd i skolförordningarna är riktlinje (riktningsangivelse) men uppfattas som beskrivning av ett tillstånd som skall uppnås om bara läraren arbetar metodiskt riktigt. Ordet mål bör i dessa sammanhang ersättas av riktlinje."

Hemställan

Mot. 1987/88

Ub371

Med hänvisning till vad som anförts hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att ordet mål i ökad utsträckning bör ersättas av ordet *riktlinje* i läroplansspråket.

Stockholm den 18 januari 1988

Rune Rydén (m)

Lennart Alsén (fp)

Gösta Andersson (c)

Margit Gennser (m)